Dosarul nr.2-101/2025
2-25017360-09-2-10022025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 13 octombrie 2026 în or. Glodeni
Hotărârea integrală a fost redactată la 02 noiembrie 2026

Judecătoria Bălți, sediul Glodeni

în componență:
Președintele ședinței, judecător Andrian Gavdiuc
grefier Valeria Poiată

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni către Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (*cerință concretizată*),-

a constatat

La data de 10 februarie 2025, Consiliul raional Glodeni a înaintat o cerere de chemare în judecată Glodeni împotriva lui Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 21 decembrie 2023 Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor/DTIF Bălți a finalizat inspectarea financiară complexă efectuată la Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Glodeni pentru perioada de activitate 01.01.2018-31.12.2022, care a fost adusă la cunoștința persoanelor interesate, iar rezultatele acesteia nu au fost contestate sau anulate.

Urmare a efectuării inspectării financiare complexe, Direcția Teritorială inspectare financiară Bălți a constatat încălcări serioase, admise de către factorii de decizie ai DASPF Glodeni, a Codului Muncii, Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, a Legii privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr.48 din 22.03.2012, a Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355 – XVI din 23.12.2005, a Ordinului Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.21 din 26.02.2022 și a Ordinului Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.265 din 12.09.2022, încălcări care s-au soldat cu generarea unor cheltuieli neîntemeiate în sumă de 763 000 lei inclusiv:

- 147 600 lei, constituie supraplăți salariale șefilor serviciilor sociale în rezultatul majorării nejustificate a coeficienților de salarizare;

- 141 400 lei, constituie sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate și implicarea în managementul crizei refugiaților, acordate

șefului direcției (șef adjunct) prin ordinile interne în mărimi ce depășesc prevederile legale;

- 77 600 lei, constituie supraplăți salariale în rezultatul stabilirii eronate a clasei de salarizare în raport cu nivelul de studii;

- 48 100 lei, constituie suplimente la salariu pentru executarea de către locțiitorul titular a obligațiilor funcției de conducere vacante;

- 33 800 lei, constituie sporuri pentru majorarea volumului de lucru, neprevăzute de cadrul normativ, unor angajați pentru perioade determinate;

- 35 000 lei, constituie premii unice cu ocazii neprevăzute de cadrul normativ în perioada anului 2018;

- 27 400 lei, constituie premii angajaților sancționați disciplinar pentru perioada valabilității sancțiunii;

- 21 000 lei, constituie sporuri pentru performanță angajaților acționați disciplinar pentru perioada valabilității sancțiunii;

- 20 100 lei, constituie suplimente pentru cumularea atribuțiilor funcției vacante, temporar vacante sau temporar absente, reieșind din vechimea maximă în specialitate pentru funcția vacantă, față de vechimea minimă în specialitate;

- 16 600 lei, constituie supraplăți aferente indemnizațiilor de concediu, în rezultatul depășirii duratei concediului de odihnă;

- 12 000 lei, constituie premii unice Șefului Direcției, în perioada lunii noiembrie 2018, în lipsa acordului organului ierarhic superior;

- 162 500 lei, constituie cheltuielile suplimentare pentru contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele obligatorii de asistență medicală calculate și achitate neîntemeiat urmare a calculării și achitării neîntemeiate a plăților salariale.

La 10.01.2024, în adresa Consiliului raional Glodeni, a parvenit prescripția nr.25-12/52 din 05.01.2024 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la DASPF Glodeni, emisă de Inspecția financiară, prin care se solicită întreprinderea măsurilor concrete în vederea restituirii la bugetul public a cheltuielilor neîntemeiate în mărimea sumelor indicate în context.

Pârâta Bologan Marina a activat în perioada supusă inspectării în cadrul DASPF în calitate de șef al Serviciului asistență socială comunitară, în baza ordinului nr. 8 din 26.01.2009.

În perioada menționată, ținând cont de constatările DTIF Bălți indicate în raportul inspectării financiare din 21.12.2022, efectuate la DASPF Glodeni în perioada 01.01.2018-31.12.2022 și în Prescripția nr.25-15/52 din 05.01.2024 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la DASPF Glodeni, contabilitatea DASPF Glodeni a efectuat recalculul sporurilor calculate incorect, a treptei de salarizare a șefilor de serviciu aplicate incorect și premiilor unice acordate contrar legii, stabilind astfel că angajatul Bologan Marina urmează să restituie suma achitată contrar legislației în mărime de 32 095,63 lei.

A menționat că, suma de 32 095,63 lei reprezintă plăți suplimentare, ce nu constituie salariu, achitate contrar legislației.

Procedura de soluționare prealabilă a litigiului a fost respectată și anume prin scrisoarea nr.352 02/1-17 din 16.07.2024, pârâtului i s-a propus soluționarea pe cale amiabilă, extrajudiciară a litigiului, scrisoare recepționată de către pârât la data de 18.07.2024.

Mai mult, invocă că, pârâta Bologan Marina nu a restituit careva sume bănești.

Solicită reclamantul, admiterea cererii de chemare în judecată, examinarea cererii privind încasarea datoriei în procedura cererilor cu valoare redusă, încasarea de la Bologan Marina în beneficiul Consiliului raional Glodeni a prejudiciului material în mărime de 32 095,63 lei, încasarea de la pârât Bologan Marina a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 11 februarie 2025, s-a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, în procedură scrisă.

La 17 martie 2025, pârâta Bologan Marina a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de tardivitate, solicitând admiterea cererii și respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 07 aprilie 2025, s-a încetat examinarea cauzei în procedură scrisă și s-a dispus examinarea acesteia în procedură generală, cu stabilirea ședinței pentru data de 30 iulie 2025.

La data de 06 octombrie 2025, reprezentantul Consiliului raional Glodeni, Oleg Moraru, a depus o opinie scrisă, în care a expus argumentele de fapt și de drept în susținerea poziției reclamantului, solicitând admiterea integrală a cererii de chemare în judecată și încasarea de la Bologan Mariana, în beneficiul Consiliului raional Glodeni, a sumei de 32 095,63 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 15 octombrie 2025, cererea privind ridicarea excepției de tardivitate înaintată de către Bologan Marina la cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei, s-a admis integral și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei.

Prin decizia Colegiului Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 10 februarie 2026, s-a admis recursul declarat de către Consiliul raional Glodeni, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 15 octombrie 2025, adoptate în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată.

La data de 06 august 2026, partea reclamantă, a înaintat o cerere de completare și concretizare a temeiului acțiunii, micșorare a cuantumului pretențiilor acțiunii civile.

În motivarea cererii, se invocă că, la data de 10 februarie 2025, Consiliul raional Glodeni a înaintat Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni, o cerere de chemare în judecată împotriva Bologan Marina, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 32 095,63 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în urma controlului financiar efectuat la Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni pentru perioada 01.01.2018–31.12.2022, s-a constatat calcularea și achitarea neîntemeiată a unor plăți salariale în privința pârâtului, în cuantum total de 32 095,63 lei.

Potrivit reclamantului, aceste plăți au fost efectuate contrar prevederilor art. 12 alin. (4) și (5) și art. 24 alin. (1) din Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, fără un temei legal corespunzător.

Reclamantul a susținut că, sumele respective au fost achitate lunar în perioada menționată, iar caracterul nejustificat al plăților a fost constatat prin Raportul inspectării financiare complexe din 21 decembrie 2023 și Prescripția nr. 25-15/52 din 5 ianuarie 2024.

Totodată, conducerea și angajații responsabili ai fostei DASPF Glodeni ar fi recunoscut caracterul neîntemeiat al plăților, întocmind documente contabile în vederea restituirii acestora, fără ca angajatorul să întreprindă măsurile necesare pentru recuperarea prejudiciului. Potrivit reclamantului, și pârâta a recunoscut că a primit sumele respective contrar normelor legale, însă a refuzat restituirea lor, invocând expirarea termenului de prescripție.

Consiliul raional Glodeni a menționat că, începând cu 1 ianuarie 2024, a devenit succesorul în drepturi și obligații al DASPF Glodeni, iar despre încălcările constatate și prejudiciul cauzat a aflat la 10 ianuarie 2024, după recepționarea prescripției Inspecției Financiare și a raportului de control.

În aceste condiții, reclamantul a considerat că litigiul reprezintă un litigiu individual de muncă, în sensul art. 354 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, fiind aplicabile prevederile art. 148 alin. (3) și art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, precum și art. 391 alin. (1) din Codul civil.

Referitor la excepția de tardivitate invocată de pârât, reclamantul a susținut că termenul de prescripție de trei ani trebuie calculat separat pentru fiecare plată salarială, în funcție de data la care aceasta a fost efectuată, iar nu prin raportare la suma totală achitată în perioada 2018–2022.

În opinia sa, individualizarea plăților lunare este necesară pentru a determina care dintre sumele solicitate sunt prescrise și care pot fi recuperate pe cale judecătorească.

În consecință, reclamantul a considerat că sumele primite de 22 914,82 lei pentru perioada până la 10.02.2022 sunt prescrise, iar suma de 9 180,81 lei primită pentru anul 2022, poate fi încasată, deoarece este în interiorul termenului de prescripție.

Astfel, Consiliul raional Glodeni și-a concretizat pretențiile, solicitând încasarea de la pârât a sumei de 9 180,81 lei, în calitate de plăți salariale achitate neîntemeiat.

Reclamantul a mai arătat că procedura prealabilă de soluționare a litigiului a fost respectată, întrucât, prin scrisoarea nr. 352 02/1-17 din 18 iulie 2024, recepționată de pârâtă, acesteia i s-a propus restituirea benevolă a sumelor, însă prejudiciul nu a fost recuperat.

În susținerea pretențiilor, reclamantul a invocat raportul și prescripția Inspecției Financiare, documentele contabile, informațiile privind plățile efectuate și celelalte acte anexate la dosar, menționând că raportul și prescripția nu au fost contestate de pârâtă.

Cu privire la cheltuielile de judecată, Consiliul raional Glodeni a solicitat încasarea taxei de stat de la pârâtă, în beneficiul statului, în temeiul art. 98 din Codul de procedură civilă, chiar dacă reclamantul beneficiază de scutire de la plata acesteia.

Totodată, a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său, în conformitate cu art. 206 din Codul de procedură civilă.

În final, reclamantul a precizat că nu mai susține aplicarea prevederilor art. 395 alin. (8), art. 1979, art. 1981 și art. 2025 din Codul civil, referitoare la îmbogățirea nejustificată, considerându-le inaplicabile litigiului.

Acesta a solicitat examinarea cauzei prin prisma normelor ce reglementează litigiile individuale de muncă și prescripția extinctivă, ținând cont de cererea de completare și concretizare a temeiului acțiunii, precum și de micșorarea cuantumului pretențiilor.

În ședință de judecată din 13 octombrie 2026, partea reclamantă nu s-a prezentat, dar, a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

În ședință de judecată din 13 octombrie 2026, partea pârâtă nu s-a prezentat, dar, a cunoscut despre data și ora petrecerii ședinței de judecată.

În aceste condiții instanța constatată posibilitatea examinării cauzei în lipsa părților or, acestea au cunoscut despre data și ora petrecerii ședinței de judecată.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale, ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a respinge acțiunea înaintată de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (*cerință concretizată*), reieșind din următoarele:

Conform art.6 Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.*

Conform art.25 Codul de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărîrea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art.56 alin. (1), (2) Codul de procedură civilă, *participanţii la proces sînt în drept să ia cunoştinţă de materialele dosarului, să facă extrase şi copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe şi să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanţi la proces, martorilor, experţilor şi specialiştilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanţei explicaţii orale şi scrise, să expună argumente şi considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecţii*

împotriva demersurilor, argumentelor şi considerentelor celorlalţi participanţi, să atace actele judiciare şi să-şi exercite toate drepturile procedurale acordate de legislaţia procedurală civilă. Participanţii la proces se bucură de drepturi procesuale egale şi au obligaţii procesuale egale, cu unele excepţii stabilite de lege în dependenţă de poziţia pe care o ocupă în proces.

Prevederile art. 121 Cod procedură civilă, statuează că, *instanţa judecătorească reţine spre examinare si cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*.

În conformitate cu art.123 alin.(2) Codul de procedură civilă, *faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.*

În temeiul art.130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare si nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul si interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă si suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.

Conform prevederilor art.10 alin.(1) Codul civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.*

Potrivit prevederilor art.15 alin.(1) Codul civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

Articolul 16 alin.(1) lit.a) Codul civil statuează, că *apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin recunoașterea dreptului.*

Conform prevederilor art. 2 Codul muncii, *prezentul cod reglementează totalitatea raporturilor individuale și colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicţia muncii, precum si alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă. Prezentul cod se aplică si raporturilor de muncă reglementate prin legi organice si prin alte acte normative. În cazul în care instanţa de judecată stabileşte că, printr-un contract civil, se reglementează de fapt raporturile de muncă dintre salariat si angajator, acestor raporturi li se aplică prevederile legislaţiei muncii*.

În temeiul art. 128 alin. (1) Codul muncii, *se stipulează că, salariul reprezintă orice recompensă sau câştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.*

Articolul 148 Codul muncii prevede că, (1) Reţinerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative.

(2) Reţinerile din salariu pentru achitarea datoriilor salariaţilor faţă de angajator se pot face în baza ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) acestuia:

a) pentru restituirea avansului eliberat în contul salariului;

b) pentru restituirea sumelor plătite în plus în urma unor greşeli de calcul;

c) pentru acoperirea avansului necheltuit şi nerestituit la timp, eliberat pentru deplasare în interes de serviciu sau transferare într-o altă localitate ori pentru necesităţi gospodăreşti, dacă salariatul nu contestă temeiul şi cuantumul reţinerilor;

d) pentru repararea prejudiciului material cauzat unităţii din vina salariatului (art.338);

(3) În cazurile specificate la alin.(2), angajatorul are dreptul să emită ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) de reţinere în termen de cel mult o lună din ziua expirării termenului stabilit pentru restituirea avansului sau achitarea datoriei, din ziua efectuării plăţii greşit calculate ori a constatării prejudiciului material. Dacă acest termen a fost omis ori salariatul contestă temeiul sau cuantumul reţinerii, litigiul se va examina de către instanţa de judecată la cererea angajatorului sau salariatului (art.349-355).

(4) În caz de eliberare a salariatului înainte de expirarea anului de muncă în contul căruia el a folosit deja concediul, angajatorul îi poate reţine din salariu suma achitată pentru zilele fără acoperire ale concediului. Reţinerea pentru aceste zile nu se face dacă salariatul şi-a încetat sau suspendat activitatea în temeiurile indicate la art.76 lit. e), art.78 alin.(1) lit. d), art.82 lit. a) şi i), art.86 alin.(1) lit. b)-e) şi u), în caz de pensionare sau înmatriculare la o instituţie de învăţământ conform art.85 alin.(2), precum şi în alte cazuri prevăzute de contractul colectiv sau cel individual de muncă ori prin acordul scris al părţilor.

(5) Salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greşite a legislaţiei în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepţia cazurilor unei greşeli de calcul.

Potrivit art. 354 lit. h) din Codul muncii, *constituie litigii individuale de muncă alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă*.

Conform art.4 al Legii privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, *salariu de bază este - element din partea fixă a remuneraţiei lunare la care are dreptul personalul din unităţile bugetare, corespunzător clasei de salarizare stabilite în funcţie de categoria de calificare, vechimea în muncă, nivelul unităţii bugetare la care se prestează activitatea, în corespundere cu anexele la prezenta lege; iar salariu lunar este - retribuţie bănească care include salariul de bază si toate sporurile, premiile si alte drepturi salariale acordate suplimentar la salariul de bază corespunzător fiecărei categorii de personal din sectorul bugetar*.

Potrivit art. 1 şi art.2 al Legii privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, *aceasta are ca obiectul de reglementare - stabilirea unui sistem unitar de salarizare în sectorul bugetar si reprezintă un cadru general ce cuprinde principiile, regulile si procedurile de stabilire a drepturilor salariale în raport cu ierarhia funcţiilor din sectorul bugetar, stabilind modul si condiţiile de salarizare a*

personalului din sectorul bugetar. Reglementările prezentei legi se aplică persoanelor cu funcţii de demnitate publică, funcţionarilor publici, inclusiv cu statut special, persoanelor care ocupă funcţii cu statut special specifice apărării naţionale, securităţii statului si ordinii publice, altui personal angajat în baza contractului individual de muncă în autorităţile/instituţiile bugetare finanţate integral din bugetul de stat sau din bugetele locale, precum si personalului Casei Naţionale de Asigurări Sociale.

Instanța reține că litigiul dedus judecății își are originea în raporturile individuale de muncă existente între pârât Bologan Marina și fosta Direcție Asistență Socială și Protecția Familiei Glodeni, iar obiectul pretenției concretizate îl constituie recuperarea unor sume bănești achitate pârâtei cu titlu de drepturi salariale, pe care reclamantul le consideră neîntemeiate.

Prin cererea de completare și concretizare a temeiului acțiunii și de micșorare a cuantumului pretențiilor, Consiliul raional Glodeni a solicitat încasarea sumei de 9 180,81 lei, aferentă plăților salariale efectuate în anul 2022, renunțând la susținerea pretenției inițiale în cuantumul de 32 095,63 lei și invocând aplicabilitatea normelor speciale ale legislației muncii.

În aceste condiții, instanța urmează să verifice existența temeiului juridic pentru recuperarea sumei concret solicitate, prin raportare la natura plăților respective, împrejurările în care acestea au fost stabilite și achitate, precum și condițiile prevăzute de legislația muncii pentru restituirea sumelor plătite salariatului.

Potrivit art. 128 alin. (1) din Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Totodată, conform art. 4 din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, salariul lunar cuprinde salariul de bază și sporurile, premiile și celelalte drepturi salariale acordate suplimentar, în condițiile cadrului normativ aplicabil.

Prin urmare, sumele a căror restituire se solicită trebuie examinate prin prisma regimului juridic al drepturilor salariale, fără ca simpla constatare ulterioară a unor nereguli în modul de stabilire sau achitare a acestora să conducă automat la concluzia existenței unei obligații de restituire în sarcina salariatei.

În acest sens, art. 148 alin. (1) din Codul muncii, prevede că, reținerile din salariu se pot efectua numai în cazurile prevăzute de Codul muncii și de alte acte normative.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, reținerile pentru achitarea datoriilor salariatului față de angajator pot fi dispuse în cazurile expres reglementate, inclusiv pentru restituirea sumelor plătite în plus în urma unor greșeli de calcul și pentru repararea prejudiciului material cauzat unității din vina salariatului, în condițiile legii.

Totodată, art. 148 alin. (5) din Codul muncii, stabilește că salariul plătit în plus salariatului de către angajator, inclusiv în cazul aplicării greșite a legislației în vigoare, nu poate fi urmărit, cu excepția cazurilor unei greșeli de calcul.

Interpretarea sistematică a acestor dispoziții relevă că legiuitorul a instituit un regim juridic special pentru recuperarea sumelor achitate salariatului cu titlu de salariu, limitând posibilitatea restituirii acestora la cazurile și condițiile prevăzute de lege.

Astfel, existența unei plăți efectuate contrar normelor privind salarizarea nu este suficientă, prin ea însăși, pentru a fundamenta obligația salariatului de a restitui suma primită.

În speță, reclamantul își întemeiază pretenția pe constatările Raportului inspectării financiare complexe din 21 decembrie 2023 și ale Prescripției nr. 25-15/52 din 5 ianuarie 2024, susținând că, în urma verificărilor efectuate la fosta Direcție Asistență Socială și Protecția Familiei Glodeni, s-a stabilit achitarea neîntemeiată a unor drepturi salariale, inclusiv în privința pârâtei.

Instanța nu neagă relevanța acestor acte pentru stabilirea circumstanțelor în care au fost identificate neregulile în activitatea instituției.

Cu toate acestea, constatările organului de control trebuie apreciate în raport cu obiectul concret al pretenției deduse judecății și cu normele care reglementează posibilitatea recuperării sumelor de la salariat.

Astfel, pentru a putea dispune încasarea sumei solicitate, era necesar să se stabilească în ce constau concret plățile efectuate pârâtului în anul 2022, care dintre componentele salariale au fost considerate nejustificate, în ce cuantum au fost achitate și din ce motiv juridic acestea au fost apreciate ca fiind contrare legislației.

De asemenea, era necesar să se determine dacă neregulile constatate au rezultat dintr-o greșeală de calcul propriu-zisă sau din stabilirea ori aplicarea necorespunzătoare a normelor juridice privind salarizarea.

Această delimitare prezintă importanță determinantă, întrucât eroarea de calcul și aplicarea greșită a legislației nu sunt noțiuni care pot fi asimilate automat.

O greșeală de calcul presupune o eroare intervenită în operațiunea de calculare a sumei datorate, în timp ce aplicarea greșită a legislației poate consta în stabilirea unui coeficient, a unei clase de salarizare, a unui spor sau a unei alte componente salariale fără respectarea condițiilor normative aplicabile.

Prin urmare, împrejurarea că o componentă salarială a fost stabilită ori acordată cu încălcarea cadrului normativ nu demonstrează, în mod automat, că suma rezultată reprezintă o plată recuperabilă în condițiile excepției prevăzute de art. 148 alin. (5) din Codul muncii.

Pentru aceasta, este necesară examinarea naturii concrete a erorii care a determinat plata în plus.

Or, din probele administrate, astfel cum au fost prezentate și examinate în cauză, nu rezultă în mod suficient care dintre plățile efectuate pârâtului și incluse în suma de 69 510,97 lei au fost determinate de greșeli de calcul propriu-zise și nici care sunt elementele concrete ce ar permite încadrarea acestora în excepția legală de la regula nerecuperării salariului plătit în plus.

Simpla indicare a cuantumului total pretins și trimiterea la concluziile generale ale controlului financiar nu sunt suficiente pentru a stabili caracterul recuperabil al sumei solicitate, în lipsa unei corelări clare între plățile imputate pârâtei, neregulile constatate și temeiul juridic care ar permite restituirea acestora.

Instanța subliniază că, această concluzie nu se întemeiază pe negarea existenței unor nereguli în activitatea fostei instituții, ci pe necesitatea de a distinge între constatarea

unei încălcări a normelor privind salarizarea și existența unei obligații juridice personale a salariatei de a restitui sumele primite.

Cele două împrejurări nu se suprapun în mod necesar, iar cea de-a doua trebuie demonstrată potrivit condițiilor stabilite de legislația muncii.

În același timp, instanța reține că, în măsura în care reclamantul ar fundamenta pretenția pe răspunderea materială a salariatei, nu este suficientă demonstrarea faptului că instituția a suportat cheltuieli salariale considerate neîntemeiate.

Ar fi necesar să fie stabilite condițiile legale ale acestei forme de răspundere, inclusiv existența unui prejudiciu material real, caracterul ilicit și imputabil al conduitei pârâtei, vinovăția acesteia și legătura de cauzalitate dintre conduita respectivă și prejudiciul invocat, în limitele răspunderii prevăzute de Codul muncii.

Din circumstanțele prezentate în cauză rezultă că pârâtul a activat în calitate specialist principal pentru administrarea ajutorului social.

Totuși, deținerea acestei funcții nu demonstrează, prin ea însăși, că aceasta a dispus stabilirea ori achitarea plăților contestate, că a participat la calcularea lor necorespunzătoare sau că a săvârșit o faptă care a cauzat prejudiciul pretins.

În lipsa unor probe concrete cu privire la conduita imputată pârâtului și la întrunirea condițiilor legale ale răspunderii materiale, nu poate fi dedusă existența obligației de reparare a prejudiciului exclusiv din faptul că aceasta a beneficiat de plățile respective.

Totodată, instanța examinează susținerea reclamantului potrivit căreia conducerea și angajații responsabili ai fostei Direcții Asistență Socială și Protecția Familiei Glodeni ar fi recunoscut caracterul neîntemeiat al plăților și ar fi întocmit documente contabile în vederea recuperării acestora.

Întocmirea unor asemenea documente poate constitui un element relevant pentru stabilirea poziției instituției față de neregulile identificate, însă nu echivalează, prin ea însăși, cu recunoașterea de către pârât a unei obligații legale de restituire și nici nu dovedește întrunirea condițiilor prevăzute de art. 148 din Codul muncii.

În mod similar, pretinsa recunoaștere de către pârât a faptului că a primit sumele respective contrar normelor legale trebuie apreciată în limitele conținutului concret al declarațiilor sau înscrisurilor prin care aceasta ar fi fost exprimată.

Confirmarea primirii unor plăți ori a existenței unor nereguli în stabilirea drepturilor salariale nu echivalează, în mod necesar, cu recunoașterea unei obligații juridice de restituire, obligație a cărei existență depinde de întrunirea condițiilor prevăzute de lege.

Nici faptul că raportul de inspectare financiară și prescripția Inspecției Financiare nu ar fi fost contestate nu conduce la o altă concluzie.

Aceste acte trebuie apreciate ca mijloace de probă în raport cu obiectul cauzei, însă necontestarea lor nu dispensează instanța de obligația de a verifica dacă suma pretinsă de la pârâtă poate fi recuperată în condițiile normelor speciale ale legislației muncii.

Referitor la susținerea Consiliului raional Glodeni că, începând cu 1 ianuarie 2024, a devenit succesorul în drepturi și obligații al fostei Direcții Asistență Socială și Protecția

Familiei Glodeni, instanța reține că această calitate poate justifica valorificarea drepturilor și obligațiilor transmise potrivit legii.

Cu toate acestea, succesiunea în drepturi și obligații nu poate suplini lipsa dovezii privind existența creanței și nici nu poate modifica regimul juridic aplicabil recuperării plăților salariale.

Prin urmare, reclamantului îi revenea obligația de a demonstra că dreptul pretins există și că poate fi exercitat împotriva pârâtei în condițiile legii.

În ceea ce privește argumentele reclamantului referitoare la momentul la care a cunoscut despre neregulile constatate, respectiv 10 ianuarie 2024, instanța reține că această împrejurare poate avea relevanță pentru determinarea termenului de adresare în instanță, în măsura în care norma aplicabilă leagă începutul curgerii termenului de momentul cunoașterii dreptului încălcat.

Totuși, data la care reclamantul a aflat despre rezultatele controlului nu demonstrează, prin ea însăși, existența obligației materiale de restituire a sumelor salariale.

De asemenea, individualizarea plăților lunare și delimitarea celor efectuate înainte și după 19 februarie 2022 pot prezenta relevanță pentru soluționarea chestiunii termenului de adresare în instanță.

Cu toate acestea, faptul că suma de 9 180,81 lei este aferentă anului 2022 și este considerată de reclamant ca fiind în interiorul termenului de prescripție nu constituie, prin el însuși, un temei suficient pentru admiterea acțiunii.

Respectarea termenului de adresare în instanță și existența unui drept material susceptibil de valorificare judiciară reprezintă chestiuni distincte, care trebuie examinate separat.

În acest context, instanța reține că art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, invocat de reclamant, reglementează termenul de adresare în instanță pentru cererile al căror obiect îl constituie plata drepturilor salariale sau de altă natură ce i se cuvin salariatului.

Această normă nu instituie, prin ea însăși, un temei material autonom pentru recuperarea de la salariat a sumelor achitate în plus.

Prin urmare, invocarea acesteia nu înlătură obligația reclamantului de a demonstra existența unui temei legal care permite restituirea sumei solicitate.

În conformitate cu art. 117, art. 118 alin. (1) și art. 130 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească împrejurările pe care își întemeiază pretențiile și obiecțiile, iar instanța apreciază probele în ansamblul lor, în urma cercetării complete, obiective și nemijlocite, fără ca vreuna dintre acestea să aibă o forță probantă prestabilită.

Aplicând aceste reguli la circumstanțele cauzei, instanța constată că înscrisurile prezentate confirmă existența unor constatări ale organului de control cu privire la modul de stabilire și achitare a drepturilor salariale în cadrul fostei Direcții Asistență Socială și Protecția Familiei Glodeni.

Cu toate acestea, probele administrate nu demonstrează în mod suficient că suma de 9 180,81 lei, solicitată de la pârât, rezultă dintr-o greșeală de calcul în sensul art. 148

alin. (5) din Codul muncii și nici că sunt întrunite condițiile unui alt temei legal distinct de recuperare.

În aceste împrejurări, instanța concluzionează că existența unor nereguli constatate de organul de control, întocmirea unor documente contabile în vederea remedierii acestora, pretinsa recunoaștere a caracterului neîntemeiat al plăților și calitatea reclamantului de succesor în drepturi și obligații al fostei instituții nu sunt suficiente pentru a fundamenta obligația pârâtei de a restitui suma solicitată.

Întrucât reclamantul nu a demonstrat întrunirea condițiilor legale necesare recuperării plăților salariale în cuantumul solicitat, instanța ajunge la concluzia că pretenția privind încasarea sumei de 9 180,81 lei este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Cu privire la cerința reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată:

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

Potrivit art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (11) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Ca efect al respingerii pretenției principale, urmează a fi respinsă și cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată solicitate de reclamant, în măsura în care nu există un temei legal pentru obligarea pârâtei la suportarea acestora, soluția urmând a fi adoptată în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă privind repartizarea cheltuielilor de judecată.

Prin urmare, în lipsa temeiurilor legale pentru acordarea acestora, instanța va respinge cerința reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Acțiunea înaintată de către Consiliul raional Glodeni către Bologan Marina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (*cerinţă concretizată*), se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile la Curtea de Apel Nord, de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni.

Preşedintele şedinţei,
judecător Andrian GAVDIUC